

วิกฤตการณ์การขาดแคลนน้ำจากสาเหตุต่างๆ เช่น ความต้องการน้ำใช้ในกิจกรรมต่างๆ เช่น ความสมดุลของทรัพยากรน้ำระหว่างคุณภาพและคุณภาพไม่สมดุลรวมถึงการใช้น้ำในกิจกรรมต่างๆ ที่ขาดแผนการใช้ที่รัดกุมและเหมาะสมรวมทั้งขาดองค์กรระดับชาติที่จะเข้ามาบริหารจัดการแหล่งน้ำ ตลอดจนแหล่งน้ำที่มีอยู่ในปัจจุบันมีสภาพเสื่อมโทรม เน่าเสีย คุณภาพไม่เหมาะสมไม่สามารถนำมาใช้ได้ จำกปัญหาที่กล่าวมานี้ ก็ต้องมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น

๑. สภาพแหล่งต้นน้ำลำธารถูกทำลาย การบุกรุกทำลายแหล่งน้ำ ส่งผลให้ พื้นที่ต้นน้ำลำธารอันเป็นแหล่งกำเนิดน้ำ ไม่สามารถคุ้มขับหรือซ่อนน้ำไว้ในดิน เมื่อเกิดฝนตกหนักจึงทำให้มีน้ำไหลป่าลงมาท่วมพื้นที่ตอนล่างอย่างรวดเร็วและรุนแรง

๒. สภาพน้ำท่า เนื่องจากปริมาณน้ำฝนที่ตกชุกในทุกๆ ภาคของประเทศไทยมีปริมาณน้อยกว่าเกณฑ์เฉลี่ยโดยเฉพาะในภาคเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแนวโน้มลดลง

๓. การใช้น้ำและความต้องการน้ำเพิ่มขึ้นในทุกๆ น้ำ กิจกรรมต่างๆ ทั้งทาง อุตสาหกรรม เกษตรกรรม อุปโภคและบริโภค การท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาด้านสังคมและวัฒนธรรมล้วนเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความต้องการใช้น้ำเพิ่มมากขึ้น

๔. การบุกรุกทำลายพื้นที่ชั่มน้ำต่างๆ การขยายตัวของบ้านจัดสรรงาน อุตสาหกรรม การพัฒนาการคมนาคมขนส่ง โดยขาดการวางแผนก่อให้เกิดการบุกรุกทำลายพื้นที่ชั่มน้ำหรืออาจทำให้มีการปนเปื้อนของสารพิษลงสู่แหล่งน้ำ

การอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งน้ำ

๑. ให้มีการศึกษาวางแผนการจัดการแหล่งน้ำขนาดใหญ่ เช่น โครงการผันน้ำ โครงการเขื่อนเก็บกักน้ำให้ดิน เพื่อเป็นการรองรับการใช้น้ำอย่างยั่งยืน ซึ่งการวางแผนต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งทางด้านสังคมและสภาพแวดล้อมต้องมีการกำหนดนโยบายและแผนการแก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

๒. กำหนดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำทั้งขนาดเล็ก กลางและใหญ่ โดยให้มีการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรน้ำในระยะยาว รวมถึงการใช้ประโยชน์จากการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ส่งเสริมให้มีการปลูกต้นไม้และคุ้มครองป่าไม้โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณ แหล่งน้ำและต้นน้ำลำธาร รวมถึงการควบคุมอย่างเข้มงวดและการเมียบทลงโทษอย่างรุนแรงต่อการตัดไม้ทำลายป่าดันน้ำลำธาร

๔. ให้ความสำคัญในการปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็ก รวมถึงการระมัดระวังไม่ให้ นำพื้นที่ชั่ลประทาน แหล่งน้ำธรรมชาติ ระบบชั่ลประทานมาใช้เพื่อประโยชน์อื่น

๕. เสริมสร้างจิตสำนึกระบบในการอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งน้ำ การใช้น้ำอย่างประหยัดเพื่อให้มีวินัยในการใช้น้ำอย่างถูกต้อง รวมทั้งการอนุรักษ์น้ำอย่างถูกวิธี ในช่วงฤดูแล้ง เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการใช้น้ำอย่างประหยัด และรู้คุณค่าของทรัพยากรน้ำ สถานการณ์ทรัพยากรแหล่งน้ำ

ปัญหาของน้ำในสังคม

ปัจจุบันเราจำนวนมากใช้มากขึ้นเนื่องจากการพิมพ์ปริมาณของประชากรการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และอุตสาหกรรม จึงทำให้ประสบปัญหาเกี่ยวกับน้ำในหลายๆ ด้าน ดังนี้

๑. การขาดแคลนน้ำ ประเทศไทยมีฝนตกชุกแต่ในบางปีฝนตกน้อยกินไป เกิดภาวะฝนทึ่งช่วงและฝนตกไม่ส่งเสริมตลอดทั้งปี บางฤดูกิ้งประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ

๒. น้ำท่วม เป็นภัยทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในประเทศไทยนำมายังความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างมาก มีสาเหตุการเกิดได้หลายๆ กรณีคือ

-สาเหตุจากการธรรมชาติ ฝนตกหนักติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน อัตราการไหลของน้ำลง สู่ท่าเรียนหาสมุทร เป็นไปอย่างช้า ๆ

-สาเหตุจากการกระทำการของมนุษย์ เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การขยายตัวของพื้นที่เมือง

๓. มวลภาวะทางน้ำ มวลภาวะทางน้ำหรือน้ำเสีย หมายถึง น้ำที่เสื่อมคุณภาพหรือน้ำที่มีคุณสมบัติเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากมีสิ่งแปรปรวนที่ไม่พึงประสงค์ ปนเปื้อนอยู่ในน้ำ เป็นแหล่งที่มาของน้ำเสีย แบ่งได้ดี

การบำบัดน้ำเสีย

๑. กระบวนการทางเคมี (Chemical process) เป็นวิธีการบำบัดน้ำเสียโดยการแยกสารต่างๆ หรือสิ่งปฏิกูลในน้ำเสียที่บำบัด ด้วยการเติมสารเคมีต่าง ๆ ลงไปเพื่อให้เข้าไปทำปฏิกิริยา ซึ่งจะมีประโยชน์ในการแยกสาร แต่วิธินี้มีข้อเสียคือ เมื่อเติมสารเคมีลงในน้ำเสียแล้ว ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวิธินี้จะมีค่าใช้จ่ายสำหรับสารเคมีค่อนข้างสูง ดังนั้นกระบวนการทางเคมีจะเลือกใช้ก็ต่อเมื่อน้ำเสียไม่สามารถบำบัดได้ด้วยกระบวนการทางกายภาพหรือชีวภาพ

๒. กระบวนการทางชีววิทยา (Biological Process) เป็นการอาศัยหลักการใช้จุลินทรีย์ต่าง ๆ มาทำ การย่อยสลายเปลี่ยนอินทรีย์สารไปเป็นก๊าซ คาร์บอนไดออกไซด์และแอมโมเนีย เป็นการบำบัดน้ำเสีย ที่ดีที่สุดในเรื่องของการลดปริมาณสารอินทรีย์ในแหล่งน้ำ แบคทีเรียที่เลือกใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์แยกออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ แบคทีเรียที่ต้องใช้ออกซิเจน (aerobic bacteria) ส่วนกลุ่มที่ ๒ เป็นพากไม้ใช้ออกซิเจน (anaerobic bacteria)

๓. กระบวนการทางกายภาพ (physical process) เป็นการบำบัดน้ำเสียอย่างง่ายซึ่งจะแยกของแข็งที่ไม่ละลายน้ำออก วิธินี้จะแยกตะกอนได้ประมาณ ๕๐-๖๕% ส่วนเรื่องการแยกความสกปรกในรูปของสารอินทรีย์ (BOD₅) ประมาณ ๒๐-๓๐% เท่านั้น วิธีการต่าง ๆ

๔. กระบวนการทางกายภาพ-เคมี (physical-chemical process) เป็นกระบวนการที่ต้องมีอุปกรณ์ช่วยมากกว่ากระบวนการที่กล่าวมา ซึ่งกระบวนการนี้จะใช้ในขั้นตอนสุดท้ายในการบำบัดน้ำเสีย ที่ผ่านกระบวนการในขั้นตอนอื่นแล้ว เช่นกระบวนการดังต่อไปนี้

๑. การดูดซับด้วยถ่าน (carbon adsorption) วิธีการนี้ใช้ผงถ่านหรือคาร์บอนเป็นตัวดูดซับสารเจือปนที่ละลายอยู่ในน้ำทั้ง

๒. การแลกเปลี่ยนประจุ วิธีการนี้อาศัยหลักการแลกเปลี่ยนประจุระหว่างสารบันเปื้อนในน้ำเสีย กับตัวกลางที่บรรจุซึ่งมีทั้งประจุบวกและประจุลบ โดยจะมีการลำเลียงน้ำภายใต้

โดยงานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม
เทศบาลตำบลหวยเหนียว

โทร. ๐๓๔ ๕๔๓ ๔๔๘